Betrokken op elkaar

de burger centraal

Zeewolde

Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning Zeewolde 2009 t/m 2012

Inhoudsopgave

Voorwoord		3
H 1	**Wet maatschappelijke ondersteuning algemeen**	
	1.1 De Wet maatschappelijke ondersteuning in kort bestek	4
	1.2 Waarover gaat de Wmo?	4
	1.3 Het doel van de Wmo	4
	1.4 Negen prestatievelden van de Wmo	4
	1.5 Verplichtingen van de Wmo	5
	1.6 Vereisten Wmo-plan	5
	1.7 Invulling verplichtingen en vereisten	5
H 2	**De Wmo in Zeewolde**	
	2.1 Politiek bestuurlijke context	6
	2.2 Beleid periode 2006 - 2008	6
	2.3 Beleidskader 2009 - 2012, hoofddoelstellingen	7
	2.4 Integraliteit door verbindende thema's	7
	2.5 Meedoen	7
	2.6 Cultuurverandering	8
	Ronde tafel gesprekken met burgers	9
H 3	**Prestatieveld 1 (sociale samenhang en leefbaarheid)**	
	3.1 Inleiding	10
	3.2 Doelstellingen	10
	3.3 Uitvoering	10
	Acties prestatieveld 1	13
H 4	**Prestatieveld 2 (jeugd en ouders)**	
	4.1 Inleiding	14
	4.2 Doelstellingen	14
	4.3 Uitvoering	14
	Acties prestatieveld 2	15
H 5	**Prestatieveld 3 (informatie-advies-cliëntondersteuning)**	
	5.1. Inleiding	16
	5.2 Doelstellingen	16
	5.3 Uitvoering	16
	Acties prestatieveld 3	17
H 6	**Prestatieveld 4 (mantelzorg en vrijwilligers)**	
	6.1 Inleiding	18
	6.2 Doelstellingen	18
	6.3 Uitvoering	18
	6.4 Wat en hoe?	19
H 7	**Prestatieveld 5 (participatie mensen met een beperking)**	
	7.1 Inleiding	20
	7.2 (Ouderen- en) zorgvragersbeleid	20
	7.3 Doelstellingen	20
	7.4 Uitvoering	20
	7.5 Wat en hoe?	21
	Acties prestatieveld 5	21
H 8	**Prestatieveld 6 (individuele voorzieningen)**	
	8.1 Inleiding	22
	8.2 Doelstelling	22
	8.3 Uitvoering (wat en hoe)	22
	8.4 Oog voor algemene voorzieningen	22
	8.5 Toekomst	22
	Acties prestatieveld 6	23
H 9	**Prestatieveld 7, 8 en 9 (opvang-oggz-verslavingszorg)**	
	9.1 Inleiding	24
	9.2 Hoofddoelstellingen Stedelijk Kompas	24
	9.3 Uitvoering	24
	Overzicht acties	26
H 10	**Financiële paragraaf**	28
Bijlage 1	**Overzicht activiteiten 2006 - 2008**	30
Bijlage 2	**Nieuwe (actuele, wettelijke) ontwikkelingen**	31

Voorwoord

Dit plan gaat over het meedoen van burgers. Vele burgers doen uit zichzelf actief mee aan onze samenleving: ze werken, doen vrijwilligerswerk, zijn lid van een vereniging. Maar het is niet voor iedereen even gemakkelijk dit op eigen kracht te doen. Ze hebben daarbij ondersteuning nodig: soms van familie, vrienden of mensen in de buurt en soms moeten er professionals aan te pas komen. Het is onze opgave die ondersteuning zo goed mogelijk te faciliteren, te regisseren en (waar nodig) te organiseren.

Vanwege de bestuurswisseling in 2008 is dit meerjarenbeleidsplan met vertraging tot stand gekomen. Dit betekent overigens niet dat hierdoor de beleidsontwikkeling op vele terreinen heeft stil gestaan; integendeel. De afgelopen jaren hebben we niet stilgezeten. Dat kunt u lezen in dit plan. Maar meer nog kijken we in dit plan vooruit!

Er is sprake van een veranderende rol van de gemeente en daarmee een veranderende rol voor burgers en maatschappelijke instellingen. De (lokale) overheid is niet exclusief verantwoordelijk voor de oplossing van maatschappelijke vraagstukken. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers, maatschappelijke instellingen, professionals en gemeente. In dit kader bezien wij ook de nieuwe invulling van het samenlevingsopbouwwerk in ons dorp.

De Wmo is een participatiewet. In onze optiek beperkt het meedoen van burgers zich niet alleen tot de voor de hand liggende terreinen van welzijn en de individuele voorzieningen. De gedachte achter de Wmo (het meedoen) heeft een uitstraling naar vele andere terreinen waarmee de gemeente zich bezighoudt.

De indeling van ons plan is gedaan aan de hand van de prestatievelden van de Wmo. Per prestatieveld wordt een beschrijving gegeven, gevolgd door doelstellingen. Vervolgens wordt ingegaan op de uitvoering en acties.

Binnen de prestatievelden wordt verwezen naar de afzonderlijke beleidsterreinen. Deze afzonderlijke beleidsterreinen worden in dit plan niet verder uitgewerkt. Vanwege het cyclische proces van de beleidsvorming op deze beleidsterreinen komt het afzonderlijk beleid op andere momenten aan de orde.

Dit plan is als het ware de kapstok waaraan het afzonderlijk beleid is opgehangen. We zullen jaarlijks rapporteren over de voortgang van de actiepunten en eventuele nieuwe actiepunten voorleggen.

De Wmo (in brede zin) blijft in beweging; door de Wmo-opdracht en de nieuwe rolverdeling, maar ook door veranderde en veranderende wet- en regelgeving. Deze ontwikkelingen zorgen voor een voortdurende dynamiek voor zowel de burger en de professional als voor de gemeente. Wij gaan er voor!

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Jos Debreczeny
coördinerend wethouder Wmo, gemeente Zeewolde

Hoofdstuk 1

1.1 De Wet maatschappelijke ondersteuning in kort bestek

De Wet Maatschappelijke ondersteuning is op 1 januari 2007 in werking getreden. Redenen om deze wet voor te bereiden waren:

- de kosten van de AWBZ waren te sterk gestegen en door onder andere de vergrijzing dreigden ze nog verder te groeien;
- er was te weinig samenhang in de zorg en tussen zorg en welzijn;
- de rol van de overheid in de zorg en ondersteuning was te groot geworden;
- en daarmee was de eigen verantwoordelijkheid van de burgers te veel afgenomen. De regering wil met de Wmo de zorg en ondersteuning van mensen op een andere manier, decentrale manier, regelen. Daarvoor is een krachtige, sociale structuur nodig. Een sociale structuur waarin onderlinge verbondenheid en eigen verantwoordelijkheid een belangrijke plaats innemen. Op lokaal niveau komt een dergelijke structuur het beste tot stand.

1.2 Waarover gaat de Wmo?

In de Wmo zijn de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), de Welzijnswet, een deel uit de AWBZ en een klein deel uit de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) samengevoegd. Voor de AWBZ gaat het om hulp bij het huishouden. Voor de WCPV gaat het om de openbare geestelijke gezondheidszorg, behalve de psychosociale hulp bij rampen. Daarnaast zijn enkele subsidieregelingen ondergebracht in de Wmo (o.a. coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg). Door het onderbrengen van deze onderdelen in één wet wordt meer samenhang hiertussen gebracht. De Wmo bestrijkt een zeer breed terrein. Voor een groot deel van de Wmo was de gemeente al vóór de invoering van de wet verantwoordelijk.

1.3 Het doel van de Wmo

Het hoofddoel van de Wmo is door de wetgever kernachtig omschreven als ‘meedoen’ en betreft vier maatschappelijke doelen: redzaamheid bevorderen, participatie vergroten, actief burgerschap stimuleren en sociale samenhang verbeteren.

1.4 Negen prestatievelden van de Wmo

De Wmo kent negen prestatievelden. Hierbij gaat het soms om een doelstelling (velden 1, 5 en 8), soms om voorzieningen (veld 2, 6, 7 en 9), dan weer om een werkvorm (velden 3 en 4).

1 Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid van wijken en buurten.

2 Preventieve voorzieningen voor jeugd (en ouders) m.b.t. opvoeding.

3 Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

4 Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.

5 Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking.

6 (Individuele) voorzieningen ten behoeve van het behoud van zelfstandig functioneren of deelname aan het maatschappelijke verkeer.

7 Voorzieningen voor maatschappelijke opvang en huiselijk geweld.

8 Bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (oggz).

9 Verslavingszorg.

1.5 Verplichtingen van de Wmo

De wet legt de gemeente een aantal verplichtingen op. Het gaat hierbij om:

- het betrekken van burgers en instellingen bij het beleid;
- het betrekken van cliënten van maatschappelijke ondersteuning bij het beleid;
- de gemeentelijke regierol. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om samen met de maatschappelijke partners te zorgen voor een goede uitvoering op het brede terrein van wonen, welzijn en zorg;
- horizontale verantwoording. Dit houdt in dat de eindverantwoordelijkheid voor het Wmo-beleid bij de gemeenteraad ligt;
- jaarlijks cliënttevredenheidsonderzoek (cto).
- jaarlijks aanleveren van prestatiegegevens aan het ministerie van VWS.

1.6 Vereisten Wmo-plan

In de Wet maatschappelijke ondersteuning is aan de gemeenteraad de verplichting opgelegd om een kader vast te stellen waarin de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren Wmo–beleid voor een periode van maximaal 4 jaar zijn vastgelegd.
In het plan moet worden aangegeven:

- De gemeentelijke doelstellingen op de verschillende prestatievelden
- Hoe het samenhangende beleid van de maatschappelijke ondersteuning zal worden uitgevoerd (dus het hoe) en welke acties zullen worden ondernomen (het wat)
- Welke resultaten er behaald dienen te zijn over 4 jaar
- Welke maatregelen worden genomen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd
- Welke maatregelen worden genomen om keuzevrijheid te bieden aan cliënten van maatschappelijke ondersteuning met betrekking tot de activiteiten van maatschappelijke ondersteuning
- Op welke wijze kleine doelgroepen zijn vertegenwoordigd in de cliëntenparticipatie.

1.7 Invulling verplichtingen en vereisten Wmo-plan

In het voorliggende plan wordt voldaan aan de verplichtingen van de Wmo. Voor wat betreft de vereisten van het Wmo-plan is enige nuancering nodig. In de uitwerking van de prestatievelden wordt per prestatieveld een beschrijving gegeven gevolgd door doelstellingen. Vervolgens wordt ingegaan op de uitvoering en acties. Voor wat betreft de te behalen resultaten wordt opgemerkt dat, gelet op het feit dat binnen de prestatievelden wordt verwezen naar de afzonderlijke beleidsterreinen, resultaten eerst bij de actualisatie/herijking van het betreffende beleidsterrein zullen worden benoemd. Ten behoeve van kwaliteitsborging is ten aanzien van de subsidiëring van activiteiten afgesproken dat organisaties en instellingen worden verplicht om periodiek de tevredenheid van klanten te onderzoeken. Dit geldt voor subsidies hoger dan € 25.000. Met de keuzevrijheid van cliënten wordt rekening gehouden. Binnen de Wmo-individuele voorzieningen is dit het meest zichtbaar. Kleine doelgroepen (kwetsbare mensen) zijn vertegenwoordigd in de Cliëntenadviesraad (CAR).

Hoofdstuk 2

2.1 Politiek bestuurlijke context

- Visienota SAMEN STERK
  Met de visienota SAMEN STERK (vastgesteld in de raad van februari 2006) is een aantal richtinggevende uitgangspunten vastgesteld ten aanzien van de maatschappelijke ondersteuning. Doel is dat iedereen moet kunnen meedoen aan de samenleving. Het betrekken van burgers bij het beleid is hiervoor een voorwaarde. Er wordt uitgegaan van inclusief beleid, dat wil zeggen voortdurende aandacht voor mensen met een beperking in het algemene beleid. Organisaties worden aangesproken op samenwerking met anderen, een vraaggerichte benadering en het leveren van maatwerk. De gemeente heeft een regierol om samen met het maatschappelijk middenveld en de burgers de doelstellingen van maatschappelijke ondersteuning te verwezenlijken. SAMEN STERK is een toepasselijke titel voor waar we in Zeewolde voor staan. Naast het beroep dat wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en de zelfredzaamheid van de burger wordt de solidariteit niet uit het oog verloren. Daar waar mensen buiten de boot dreigen te vallen wordt een beroep gedaan op de inzet van medeburgers om de ander te helpen. Daar waar nodig biedt de gemeente ondersteuning.

- Coalitieprogramma
  In het coalitieprogramma 2006 - 2010 'Te plaveien wegen' Samen op pad naar 2010 d.d. 27 april 2006 staat dat ons college van burgemeester en wethouders samen met de inwoners van Zeewolde het profiel van Wonen, Water en Welzijn wil uitbouwen. Het college geeft aan in gesprek te willen met de burgers over de kwaliteiten die nodig zijn om Zeewolde tot een dorp te maken waarin het alleszins de moeite waard is om te wonen, te werken, te recreëren en te ondernemen. 'De mens centraal' en 'meedoen' is het uitgangspunt bijvoorbeeld door het stimuleren van vrijwilligerswerk en het versterken van de mantelzorg.

- ADDENDUM coalitieprogramma
  In het Addendum d.d. mei 2008 wordt de verwachting uitgesproken dat nog veel kan worden gewonnen met communicatie en burgerparticipatie. Nadrukkelijk is gekozen voor het luisteren naar inwoners. Door samen met bewoners beleid te ontwikkelen en vorm te geven wordt de sociale cohesie bevorderd. Een ingang hiertoe is het wijk/buurtgericht werken.

2.2 Beleid periode 2006 - 2008

De politiek bestuurlijke context geeft richting aan de manier waarop we in Zeewolde het beleid maatschappelijke ondersteuning voor een deel al hebben ingevuld dan wel reeds hebben vastgesteld. Het betreft:

- het beleidskader 2007 voorzieningen voor mensen met een beperking (raad: september 2006); prestatieveld 6 van de Wmo. Voorjaar 2008 heeft een beperkte evaluatie plaatsgevonden (raad juni 2008).

- de inrichting van de servicebalie en de invulling van cliëntenondersteuning; prestatieveld 3 van de Wmo.

- het beleid voor de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers (raad maart 2007); prestatieveld 4 van de Wmo.

- periode december 2007- najaar 2008 stond in het teken van een politiek-bestuurlijke wisseling. Hierdoor heeft geen besluitvorming plaatsgevonden over het beleidskader Wmo.

- het gemeentelijk beleid betreffende o.a. begeleiding op psychosociale grondslag is einde 2008 voorbereid. Op 26 februari 2009 heeft de raad de Beleidsnotitie Pakketmaatregelen AWBZ vastgesteld en middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van dit beleid. Het betreft onderdelen van de prestatievelden 7, 8 en 9.

- Cliëntenparticipatie: in oktober 2007 is besloten tot de oprichting van een Cliënten Advies Raad (CAR). De CAR adviseert het college over het Wmo-beleid, de uitvoering en de evaluatie. De CAR (of voorlopers daarvan) is betrokken geweest bij het bovengenoemde beleid.

- Burgerparticipatie: in 2007 zijn drie rondetafelgesprekken gehouden met burgers van Zeewolde over de opbouw van de Zeewolder samenleving (zie verder pagina 9).

2.3 Beleidskader 2009 – 2012/ hoofddoelstellingen maatschappelijke ondersteuning

Dit meerjarenbeleidsplan geeft de hoofdlijnen weer van het beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning en herijkt daar waar nodig bestaande taken aan de hand van de hieronder genoemde hoofddoelstellingen van maatschappelijke ondersteuning.

Gelet op de opdracht in de wet en aansluitend op het huidige beleid zijn de hoofddoelstellingen van ons beleid maatschappelijke ondersteuning:

I Het toerusten van de burgers om zelfredzaam te zijn (eigen verantwoordelijkheid burger) en te participeren in de samenleving (meedoen);

II Het in standhouden en vernieuwen (versterken) van de sociale infrastructuur (focus op leefbaarheid en sociale samenhang);

III Het ondersteunen van de burgers die niet in staat zijn invulling te geven aan de zelfredzaamheid of participatie (ondersteuning kwetsbaren).

2.4 Integraliteit door verbindende thema's

De Wmo is bedoeld om samenhangend beleid op het gebied van wonen, welzijn en maatschappelijke ondersteuning te realiseren met onderlinge dwarsverbanden én dwarsverbanden naar andere terreinen zoals gezondheid, verkeer/vervoer, veiligheid, sociale zekerheid enz. Welke zijn die dwarsverbanden?

Meedoen, focus op leefbaarheid en sociale samenhang, eigen verantwoordelijkheid van de burger, regierol van de gemeente zijn thema's die dwars door de huidige beleidsterreinen heen lopen en de beleidsterreinen met elkaar verbinden.
Op een aantal prestatievelden of onderdelen daarvan hebben we geconstateerd dat ons beleid al prima staat en/of in ontwikkeling is en dat de komst van de Wmo daarin geen of nauwelijks aanpassing vraagt.

Het bestaande beleid gaan we hier niet afzonderlijk opvoeren. Deze beleidsterreinen kennen ieder hun eigen (cyclische) besluitvormings-, uitvoerings- en verantwoordingstrajecten en komen dan ook periodiek ter sprake. Wat doen we dan wel?
In het kader van de Wmo is nu vooral extra inzet en vernieuwing nodig op prestatieveld 1 (sociale samenhang en leefbaarheid).

2.5 Meedoen

Met de invoering van de Wmo is meer nadruk gekomen op het aandeel van burgers. De civil society gaat uit van betrokkenheid van burgers bij de publieke zaak, het vergroten van het zelforganiserend vermogen van burgers, minder overheidsbemoeienis en versterking van gemeenschapszin en tolerantie. Het betreft ook concreet invulling geven aan de solidariteit met mensen in een kwetsbare positie.

Hoofdstuk 2 *(vervolg)*

Voor het welslagen van de Wmo is de versterking van de civil society belangrijk. Dit kan alleen in dialoog met inwoners en hun organisaties (zie kader volgende pag.).
De (lokale) overheid is niet langer exclusief verantwoordelijk voor de oplossing van maatschappelijke vraagstukken. Zij is daarvoor afhankelijk van anderen. Gezamenlijk moeten burgers, maatschappelijke instellingen, professionals en gemeentebestuur verantwoordelijkheid nemen voor de problemen en kansen die zich voordoen in de sociale omgeving. In de nieuwe verhoudingen staat de overheid niet meer garant voor alle mogelijke voorzieningen, maar schept de condities waarbinnen iedereen zijn verantwoordelijkheid kan nemen. Dit alles met behoud van de solidariteit met de kwetsbare groepen in de samenleving.

2.6 Cultuurverandering

Het voorgaande betekent een cultuurverandering, niet alleen voor burgers en organisaties maar ook voor onze gemeente (politiek bestuurlijk en ambtelijk). Het veronderstelt een andere houding (opstelling) op momenten dat burgers een probleem of idee aankaarten bij de gemeente. De relatie tussen burger en overheid is aan verandering onderhevig. Zeewolde werkt als regieorganisatie. Hierbinnen wordt de eigen verantwoordelijkheid van burgers steeds belangrijker. Binnen de gemeentelijke organisatie heeft de cultuurverandering (andere houding, nieuwe aanpak) de volle aandacht.

Overigens beginnen we niet bij nul: vele inwoners van Zeewolde zijn al op vele terreinen actief om ons dorp ook vanuit sociaal oogpunt tot een goede plek om te wonen te maken. Ook het maatschappelijk middenveld en de gemeente doen al veel op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning. Dé uitdaging is om het samenspel te vergroten en het beleid - nog meer dan tot nu toe – integraal af te stemmen op de verbindende thema's en daarmee synergievoordelen te behalen.

Ronde tafelgesprekken met burgers (2007)

Het versterken van de civil society kan alleen in dialoog met inwoners en hun organisaties. Een eerste aanzet hiertoe is gedaan in het voor- en najaar van 2007 (rondetafelgesprekken met burgers in De Verbeelding).
In de maanden mei, juni en oktober 2007 hebben drie rondetafelgesprekken plaatsgevonden met burgers uit Zeewolde.
Hierbij ging het niet om een eenzijdige exercitie van de gemeente om te horen wat de behoeften zijn van burgers, maar om een open en gelijkwaardig gesprek tussen de gemeente en de inwoners over de verdere opbouw van onze lokale samenleving en hoe er met elkaar, gemeente én burgers, gewerkt kan worden aan de civil society.

Als rode draad hierbinnen is gesproken over: wat doen inwoners zelf, waarvoor kunnen zij zelf de verantwoordelijkheid nemen, wat verwacht men van elkaar en van de gemeente. En: als de burgers zelf veel verantwoordelijkheid dragen, hoe kan de gemeente initiatieven dan het beste ondersteunen of de ruimte geven.
Deze benadering bleek geen vanzelfsprekendheid, burgers richten zich bij problemen in eerste instantie bij voorkeur tot de gemeente; vertegenwoordigers van de gemeente hebben de neiging problemen naar zich toe te trekken zonder zich af te vragen of het ook anders kan.

Valkuil: Door als overheid te veel verantwoordelijkheid van mensen over te nemen gaat de betrokkenheid van burgers meer en meer verloren.

Door de hierbij betrokken burgers zijn belangrijke thema's en ideeën aangedragen
- *betreffende de jeugd (o.a. wat is er voor de jeugd te doen, hoe worden de jongeren geïnformeerd hierover, hoe kun je jongeren beter toerusten om initiatieven te nemen).*
- *betreffende de levendigheid van ons dorp (hoe kan je het organiseren van evenementen vergemakkelijken, hoe kunnen evenementen goed worden afgestemd, hoe bevorder je de samenwerking tussen organisaties)*
- *betreffende ontmoeting (hoe kun je op virtuele wijze de ontmoeting tussen mensen stimuleren)*
- *betreffende ontmoeting en contact tussen mensen op straat en in de buurt (wat kunnen we doen voor nieuwe inwoners, hoe kun je contact tussen nieuwe inwoners en bestaande netwerken bevorderen en stimuleren, hoe kun je scholen en de bibliotheek laten fungeren als centrale ontmoetingsplek in het dorp, de buurten)*
- *betreffende meedoen van iedereen (hoe betrekken we mensen die (dreigen) uit de boot te vallen - eenzamen, zieken, mensen met een verstandelijke beperking, mensen met psychische problemen, allochtonen, minima - bij de samenleving)*

De burgers hebben diverse ideeën aangedragen. De opdracht aan de themagroepen was: wat kun je zelf en op welke manier zou de gemeente dit idee kunnen ondersteunen.
Hierop is slechts één initiatief nader uitgewerkt (betrof ideeën over een mogelijke invulling van nieuwe bewonersbijeenkomsten).
Het uitgangspunt van actief burgerschap vereist een lange adem.
Voor het vervolg hierop is het van belang in gesprek te blijven met burgers.
Het is de aanleiding om meer te doen met burgers en de mogelijkheden van die burgers beter te benutten.
Het is ook een oproep aan de burgers tot actief burgerschap.

Hoofdstuk 3 – *Prestatieveld 1*

3.1. Inleiding

- Sociale samenhang betekent concreet dat op buurtniveau mensen elkaar kennen. Pas dan is aandacht voor elkaar mogelijk. Veel buren hebben elkaars sleutels om bijvoorbeeld de planten water te kunnen geven tijdens vakanties. Contact en ontmoeting.
  Het kan ook iets verder gaan. Mensen gaan bij elkaar op bezoek en ondernemen samen activiteiten op sociaal of recreatief gebied. Sociaal netwerk en dingen samen doen.
  Het kan ook gaan om wederzijdse hulp bij klusjes, suiker 'lenen' van elkaar e.d., een luisterend oor bieden, geven van informatie en advies. Wederzijdse hulprelaties. Er kan ook sprake zijn van gezamenlijke activiteiten in de buurt, variërend van vrijwilligerswerk en verenigingen tot buurtplatforms of de jaarlijks terugkerende buurtbarbecues.
- Leefbaarheid laat zich definiëren als: het wonen in een prettige en veilige omgeving, met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te maken van (eenvoudige) zorg-, welzijns- en gemaksdiensten.

Belangrijk uitgangspunt is dat het bevorderen van de sociale samenhang en de leefbaarheid niet alleen ontstaat door de inzet van door de gemeente gefinancierde professionele organisaties. Ook, en veelal in eerste instantie, gaat het om de inzet van de naaste omgeving, zoals familie, buren, vrijwilligers in de buurt of in kerkelijke verbanden, in de sportvereniging en bijvoorbeeld Scouting. Dergelijke onderlinge betrokkenheid creëert de civil society, meer dan welke professionele organisatie ooit zou kunnen.

Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in de buurt raakt aan veel onderwerpen: o.a. wonen, veiligheid, aandacht voor elkaar, voor de buren en voor kwetsbare groepen, vrijwilligerswerk, aanpak overlastbestrijding, ondersteuning van mantelzorg, de ontwikkeling van levensloopbestendige wijken en de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Wat willen wij?
Wij willen de komende jaren samen met de bewoners beleid ontwikkelen en de sociale samenhang bevorderen. Wij gaan met de burgers in gesprek (zie coalitieprogramma en addendum). We hebben hiervoor een Programma Praten met burgers opgesteld.
Teneinde de mate van sociale samenhang vast te kunnen stellen zijn wij voornemens om in 2010 (nieuwe bestuurlijke periode) een nulmeting te (laten) verrichten. Hierop kan tweejaarlijks worden gemonitord (actie 1).

3.2 Doelstellingen

In de komende jaren willen wij samen met maatschappelijke partners en bewoners:
a. De binding van bewoners met de wijk/buurt vergroten
b. Bewoners in staat stellen verantwoordelijkheid te nemen voor de wijk/buurt
c. De solidariteit van bewoners met de kwetsbare groepen in hun wijk/buurt vergroten
d. De ontmoeting tussen burgers/buurtbewoners stimuleren.

3.3 Uitvoering

3.3.1 Onderlinge verbondenheid en verantwoordelijkheid

De gemeente heeft een regierol voor het samenbrengen van bewoners en maatschappelijke partners rondom de vraagstukken die spelen in het dorp of de buurt. Deze partners (o.a. het welzijnswerk, het algemeen maatschappelijk werk, Woonpalet, thuiszorginstellingen en sportverenigingen) betrekken wij bij de uitvoering van concrete acties/activiteiten.
Het ligt voor de hand om aan te sluiten bij initiatieven van bewoners en/of maatschappelijke organisaties om ervoor te zorgen dat de voorzieningen in het dorp en de buurt aansluiten bij de wensen en behoeften van bewoners. We zullen het organiseren en voeren van het gesprek over de civil society met en tussen burgers de komende jaren weer oppakken c.q. continueren. Hierbij gaat het niet alleen om de inventarisatie van wensen en behoeften maar gelijktijdig om de vraag wat burgers zelf kunnen en willen doen aan de verdere opbouw van de Zeewolder samenleving (participatie-initiatieven). In ons beleid bouwen we ruimte in voor initiatieven van inwoners. Ook voor initiatieven die niet direct in het vastgelegde gemeentebeleid passen. We hebben aandacht voor belemmeringen voor actief burgerschap.

Wat gaan we doen en hoe gaan we dat doen?
- Programma Praten met burgers (2009 e.v.) (actie 2).
  * In dit programma gaat het om een veelvoud van onderwerpen waarbij afwisselend sprake is van praten met doelgroepen (vrijwilligers, mantelzorgers, ouderen), praten over bepaalde onderwerpen, bijvoorbeeld sport of veilig fietsen met belanghebbenden en onderwerpen die de gehele bevolking aangaan, bijvoorbeeld de structuurvisie.
    Het praten met burgers beperkt zich dus niet uitsluitend tot de Wmo-onderwerpen (integraler kan het niet!). Hiervoor is een interne projectgroep en stuurgroep ingesteld.
  * Gerelateerd aan het Programma Praten met burgers is in het kader van Integraal wijkbeheer een opzet gemaakt waarin wijkbewoners meer dan voorheen worden betrokken. Er is inmiddels een budget voor bewonerswensen- en initiatieven beschikbaar gekomen.
  * We staan open voor suggesties om belemmeringen tot actief burgerschap weg te nemen (actie 3).
  * Vermeldenswaard te noemen is dat op initiatief van de landelijke Stichting Ondersteuning Taakgroep Handicap en Samenleving (van het Ministerie van Binnenlandse Zaken) in 2009 een bestuurlijk overleg zal plaatsvinden tussen ons college en de Cliënten Advies Raad. Dit overleg biedt de gelegenheid om lokaal nadere afspraken te maken over de uitvoering van inclusief denken en doen in het kader van veiligheid en zelfredzaamheid. Dit overleg maakt deel uit van het programma Praten met burgers (actie 2).

3.3.2 Solidariteit en ontmoeting

Door de ontmoeting tussen burgers (in de buurt) te stimuleren willen wij een grotere betrokkenheid bij het leven van anderen en betrokkenheid bij de omgeving bevorderen. Wij verwachten hierbij een positief effect op het vrijwilligerswerk en de aandacht voor de kwetsbare medemensen in de buurt. De opdracht is dan ook de verschillende groepen burgers mogelijkheden te bieden om elkaar op een vanzelfsprekende manier te ontmoeten en met elkaar in contact te treden. De inrichting van het openbaar gebied kan daar aan bijdragen. We denken ook aan laagdrempelige voorzieningen en activiteiten van de gemeente en van organisaties en instellingen om invulling te geven aan deze doelstelling. Het kan hierbij gaan om de mogelijkheden voor het gebruik van ruimtes door bewoners beter te benutten (bijvoorbeeld de Meermin of sportaccommodaties). Het kan ook gaan om het stimuleren van wijk- en straatfeesten.

In deze paragraaf willen we niet voorbij gaan aan de migranten in ons dorp, met name de inburgeraars. Dan hebben we het over vluchtelingen en asielzoekers die hun weg nog moeten vinden in onze samenleving. Qua omvang zijn het geen grote aantallen, maar ieder voor zich betreft het personen die het risico lopen in een isolement terecht te komen (ook vanwege het ontbreken van een sociaal netwerk).

Om de integratie van deze burgers te stimuleren gaan we in 2009 (aanvullend op de inburgeringscursus) een taalcoachesproject opzetten. Hierbij wordt een vrijwillige taalcoach gekoppeld aan een inburgeraar om samen de Nederlandse taal in de praktijk te oefenen (actie 4). Dit project wordt financieel ondersteund door het ministerie van VROM.

Hoofdstuk 3 *(vervolg)*

3.3.3 Samenlevingsopbouw

- Vernieuwing van het welzijnswerk (actie 5). In de uitvoering van het beleid maatschappelijke ondersteuning is een belangrijke rol weggelegd voor organisaties die zich bezig houden met het samenlevingsopbouwwerk. Bij de uitvoering van het beleid zoeken zij samenwerking met de andere maatschappelijke partners zoals het algemeen maatschappelijk werk, vrijwilligersorganisaties, onderwijs, zorg, woningcorporaties, sport en cultuur. In lijn met onze doelstellingen maatschappelijke ondersteuning bevordert het welzijnswerk, waaronder ook het algemeen maatschappelijk werk, in de komende jaren:

• de zelfredzaamheid van de burgers;

• de maatschappelijke participatie;

• de maatschappelijke inzet;

• de sociale samenhang.

Naast het vergroten van het samenspel tussen de maatschappelijke partners verlangen wij van het welzijnswerk een vraaggerichte aanpak, meer gericht op de ondersteuning van vrijwilligers en burgers en minder focus op het accommodatiegericht werken. Dit betekent versterking van de rol van sociaal-makelaar met bijzondere aandacht voor relatiebeheer. Het betekent onder meer ook effectief invulling geven aan de rol van cruciale schakel in de samenwerking op dorps- en buurtniveau en investeren in de samenwerking met anderen. Verder moet het welzijnswerk beschikken over een beleid en over methodieken gericht op het afstemmen van het aanbod op de behoeften en knelpunten bij de burger en het benutten van de potenties van de burger. Dit betekent onder meer oog hebben voor de ontwikkelingen in het dorp/een buurt (trendwatcher) en het realiseren van flexibel maatwerk en vernieuwing van aanbod als dat gewenst is. Om hieraan invulling te geven starten wij in 2009 met een vernieuwingsoperatie om het welzijnswerk in het kader van de maatschappelijke ondersteuning in 2010 te laten voldoen aan de bovengenoemde eisen. Bij prestatieveld 2 wordt in dit verband nader ingegaan op het jeugd- en jongerenwerk.

- Het toerusten van burgers om zelfredzaam te zijn dient verder te worden uitgewerkt. Hierbij wordt gedacht aan de mogelijkheid om de methodiek 'Eigen Kracht' van de Eigen Kracht Centrale in te zetten (door middel van training aan sleutelfiguren) en toe te passen in situaties waarin het ontbreekt aan zelfredzaamheid. Eigen Kracht benut de kracht van burgers in samenhang met familie en het sociaal netwerk (actie 6). Hiervoor zijn nog geen voorstellen ontvangen.

Tevens verdient het aanbeveling meer te gaan doen met Buurtbemiddeling. Buurtbemiddeling richt zich op een vroegtijdige aanpak van conflicten tussen twee of meer personen uit een buurt of wijk. Met de inzet van (vrijwillige) buurtbemiddelaars lossen de partijen samen hun conflict op en vinden zelf goede oplossingen. Dit bevordert de zelfredzaamheid en draagt bij aan de leefbaarheid in de wijk/buurt. Wij hebben ingestemd met de uitvoering van een pilot buurtbemiddeling in 2009 (actie 7). Continuering hiervan is afhankelijk van de evaluatie, gepland in april 2009.

- Sport, cultuur en evenementen zijn beleidsterreinen die deel uitmaken van prestatieveld 1. Sport- en cultuuractiviteiten dragen bij aan de leefbaarheid en de sociale samenhang. Dit geldt ook voor evenementen. In de loop van 2009 wordt beleid hierover geformuleerd en vastgesteld.

Acties prestatieveld 1

1. Wij zijn voornemens om in 2010 een nulmeting sociale samenhang uit te (laten) voeren. Hierop kan tweejaarlijks worden gemonitord.

2. Programma Praten met burgers. We zullen het organiseren en voeren van het debat over de civil society met en tussen burgers de komende jaren continueren.
In ons beleid (Integraal wijkbeheer) bouwen we ruimte in voor initiatieven van inwoners. Ook voor initiatieven die niet direct in het vastgelegde gemeentebeleid passen.

3. We staan open voor suggesties om belemmeringen tot actief burgerschap weg te nemen.

4. Wij starten in 2009 met een taalcoachproject.

5. Wij starten in 2009 met een vernieuwingsoperatie van het welzijnswerk.

6. Wij stimuleren het inzetten van methodieken die de zelfredzaamheid van burgers vergroten.

7. Wij voeren in 2009 een pilot Buurtbemiddeling uit.

Hoofdstuk 4 – *Prestatieveld 2*

4.1 Inleiding

Het jeugdbeleid van de gemeente Zeewolde richt zich op het optimaliseren van de maatschappelijke kansen van jongeren. Het kind, de jongere en de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien, staan daarbij centraal.
In het actieprogramma “Sterk voor jeugd 2006-2010” is op basis van een analyse van de huidige situatie en ontwikkelingen een samenstel van gerichte doelen, doelstellingen en acties opgenomen. Deze zijn gericht op het benodigde voorzieningenniveau en het organiseren van sluitende ketens van zorg en hulp. In de Wmo is in prestatieveld 2 één onderdeel van het brede jeugdbeleid opgenomen: preventieve ondersteuning van jeugdigen die problemen vertonen bij het opgroeien en ondersteuning van ouders die problemen hebben met de opvoeding. Dit onderdeel is in het actieprogramma Sterk voor jeugd 2006-2010 uitgewerkt in doel 4: Samenhangend systeem van opvoed- en opgroeiondersteuning dat voldoet aan de behoefte van ouders en jongeren.

4.2 Doelstellingen

De doelstellingen voor de komende periode binnen doel 4 betreffen
- het geven van informatie en advies aan ouders en jongeren;
- voorzien in groepsgewijze aanpak van weerbaarheid van kinderen en van ongewenst gedrag voor ouders en jongeren;
- bevorderen van structurele deskundigheidsbevordering van beroepskrachten;
- zorgen voor een inzichtelijk zorgaanbod;
- zorgen voor meer consultatiemogelijkheden voor leerkrachten;
- bieden van ondersteuning aan ouders;
- bieden van opgroeiondersteuning aan peuters die extra zorg nodig hebben en aan tieners met problemen;
- bieden van zorgcoördinatie.

Met de doelstellingen wordt beoogd de zorg en de ondersteuning voor ouders en kinderen met vragen rond opvoeden en opgroeien optimaal te realiseren en de registratie, signalering, melding en coördinatie zodanig te regelen dat er in Zeewolde geen kind of jongere met problemen buiten het beeld van hulpverlenende instanties blijft.
De doelstellingen sluiten naadloos aan op prestatieveld 2. De reden hiervan is dat ten tijde van de totstandkoming van het actieprogramma uitgegaan is van de uitvoering van de op rijksniveau beschreven 5 gemeentelijke functies en deze functies ook als uitgangspunt voor de invulling van prestatieveld 2 zijn genomen.
2009 is het laatste jaar dat het actieprogramma ‘Sterk voor Jeugd 2006 – 2010 van kracht is. In dit jaar zal dan ook een herijking van het jeugdbeleid plaatsvinden. De uitvoering van het nieuwe beleid vindt vanaf 2010 plaats. Dit beleid zal een andere vorm krijgen, gezien diverse nieuwe ontwikkelingen op dit terrein. Wel blijft het beleid zich richten op het optimaliseren van de maatschappelijke kansen van jongeren. Ook in dit nieuwe jeugdbeleid wordt aangesloten bij het Wmo-beleidskader.

4.3 Uitvoering

In het licht van de hoofddoelstellingen van de Wmo zijn drie aanpassingen van het huidige jeugdbeleid nodig.

a. Een deel van de opvoed- en opgroeiondersteuning gericht op de jeugd zelf wordt nu uitgevoerd door het jeugd- en jongerenwerk. Deze uitvoering verloopt niet naar wens (o.a. gebrek aan continuïteit JIP en ambulant werk, te laag bereik doelgroep, aanbodgericht in plaats van vraaggericht). Gelet op de gebrekkige huidige uitvoering en de aanvullende vereisten van de Wmo, met name het stimuleren van de eigen kracht van de doelgroep zelf, wordt de keuze tot herijking gemaakt (actie 8). Hierbij hebben we speciale aandacht voor veelbelovende nieuwe initiatieven.
b. De instellingen voor het jeugdbeleid werken intensief samen en weten elkaar te vinden, maar er is geen centraal fysiek punt voor de ouders. Dit punt - het centrum voor jeugd en gezin (CJG) - moet er in de komende periode wel komen (rijksbeleid). Ervaringen in het land met het CJG leren dat de risicojongeren hiermee niet bereikt worden.
In Zeewolde is juist op het bereiken van deze doelgroep sterk en met succes ingezet met Pit-stop. Bij de visievorming ten aanzien van het CJG zal hierop worden teruggekomen (actie 9). Inmiddels is het voorbereidingstraject voor het CJG gestart.
c. Een vertegenwoordiging van jeugdigen en hun ouders in cliëntparticipatie verdient extra aandacht. De organisatiegraad van deze doelgroep is in Zeewolde minimaal (actie 10).

Acties prestatieveld 2

8. De herpositionering en herdefiniëring van het jeugd- en jongerenwerk als onderdeel van de vernieuwing van het welzijnswerk (zie ook actie 5).
9. Ontwikkelen van visievorming ten aanzien van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).
10. Onderzoeken of de cliëntparticipatie vorm gegeven kan worden vanuit het CJG.

Hoofdstuk 5 – *Prestatieveld 3*

5.1 Inleiding
De servicebalie is zodanig ingericht dat vragen van burgers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning adequaat kunnen worden opgepakt.
Met dit prestatieveld wordt gedoeld op de activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van de maatschappelijke ondersteuning (informatie en advies), en op de ondersteuning van de burger als cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem.
Het geven van informatie kan via diverse kanalen, zoals via de website, de telefoon en natuurlijk aan de balie. De adviesfunctie en cliëntondersteuning zal veelal in een persoonlijk gesprek gestalte krijgen.

5.2 Doelstelling
De burgers van Zeewolde kunnen voor alle vragen op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning terecht bij de Servicebalie (telefonisch, digitaal en fysiek). Het betreft vragen op het gebied van informatie, advies en cliëntenondersteuning.

5.3 Uitvoering
In onze gemeente is in de vorm van de servicebalie een breed loket ingericht. De burger/cliënt kan er terecht voor alle gemeentelijke producten inclusief producten in het kader van de Wmo. Bij beantwoording van de vraag kan de servicebaliemedewerker zo nodig overleggen met een medewerker in de backoffice (bijvoorbeeld een Wmo-consulente).
Soms is het noodzakelijk dat een vakspecialist de klant te woord staat of op een later tijdstip terugbelt. In het laatste geval wordt de vraag van de klant genoteerd in het Klantvolgsysteem. Via een rappelsysteem wordt gecontroleerd of de klant inderdaad is teruggebeld. Het kan ook noodzakelijk zijn dat een klant doorverwezen wordt naar een andere organisatie, zoals MEE. Daarom is er regelmatig contact om de werkwijze op elkaar af te stemmen (actie 11). Wij hechten belang aan regelmatige bijscholing van de medewerkers van de servicebalie op diverse terreinen (actie 12).

Bij de gemeente Zeewolde is ervoor gekozen om de vakspecialisten in de backoffice te plaatsen. Het voordeel is hiermee dat de klant voor alle soorten vragen bij hetzelfde loket terecht kan en niet naar een ander loket hoeft voor een tweede of derde vraag. Een nadeel is bijvoorbeeld dat niet alles meteen aan de balie afgehandeld kan worden. Geprobeerd wordt daarom – waar dat mogelijk is – om procedures te vereenvoudigen zodat zo veel mogelijk producten vallen onder het systeem: “klaar terwijl u wacht” (actie 13). Een voorbeeld is de vereenvoudiging van de procedure rond een aanvraag voor een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) zoals die nu reeds plaatsvindt.
De medewerkers van de balie vragen alvast het dossier op van een houder van een GPK die de komende maanden zal verlopen. Op grond van het dossier wordt bekeken of er een nieuwe GPK verleend kan worden zonder tussenkomst van de indicatiesteller. Als dat het geval is, wordt de houder uitgenodigd om bij de balie een aanvraag in te dienen. Het besluit en de verstrekking volgen tijdens hetzelfde bezoek.

Tot 2008 heeft de gemeente Zeewolde jaarlijks deelgenomen aan de benchmark publiekszaken. Hieruit kwam naar voren dat de kwaliteit van de dienstverlening als goed is te omschrijven, dat wil zeggen: er bleek een hoge waardering voor de deskundigheid, duidelijkheid, inlevingsvermogen en vriendelijkheid van de medewerkers van de servicebalie. Overigens zijn er ieder jaar wel verbeteringen uitgevoerd naar aanleiding van het klanttevredenheidsonderzoek dat deel uitmaakt van de genoemde benchmark.

5.3.1 Het geven van informatie.
Van belang is dat de klant bij diverse informatiepunten terecht kan en dat de informatie voortdurend geactualiseerd wordt. Een goed opgezet digitaal loket is daarbij noodzakelijk.

5.3.2 Het geven van advies
Niet iedere klant is gebaat bij het uitsluitend geven van informatie. Via doorvragen en vraagverheldering wordt gecontroleerd of een klant wellicht meer informatie, andere informatie of advies nodig heeft.
Een goed contact met de samenwerkingspartners is onontbeerlijk om een juist advies te kunnen geven. De adviseur moet goed op de hoogte zijn van het bestaande aanbod. Ook is het belangrijk dat de klant op een juiste manier verwezen wordt, bij voorkeur via een directe afspraak.
Voor de aanvraag van een individuele voorziening (bijvoorbeeld woonvoorziening, vervoersvoorziening, hulp bij het huishouden) is er een direct contact tussen de balie en de wmo–consulente. De aanvraag van de voorziening wordt door middel van het invullen van het aanvraagformulier gestart bij de servicebalie van de gemeente. Indien noodzakelijk vindt een directe doorgeleiding plaats naar de Wmo-consulente.
Op de schaal van Zeewolde is het niet goed mogelijk een speciaal Wmo-loket in te richten. De meeste klanten hebben telefonisch contact. Voor het aantal klanten dat naar de balie komt met een Wmo-vraag, zou maximaal een dagdeel per week een speciaal loket geopend kunnen zijn. Onze gemeente heeft er om die reden voor gekozen een breed loket in te richten dat 26,5 uur per week geopend is. De vakspecialisten zijn, behalve op donderdagavond, op afroep beschikbaar.

5.3.3 Het bieden van cliëntondersteuning
Dit is het ondersteunen van een persoon bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. In het bijzonder voor mensen met een vraag of in een situatie die zodanig complex is dat deze persoon het zelf en met zijn omgeving niet kan oplossen.
Cliëntondersteuning gaat verder dan het geven van informatie en advies.
Voor cliëntondersteuning wordt contact gelegd met instellingen waarmee nauw wordt samengewerkt, zoals MEE IJsseloevers, de ouderenwerker van de SWOZ en de maatschappelijk werkers van de MDF. Er wordt een afspraak gemaakt met één van deze instellingen, die het meest aansluit bij de klant. De cliëntondersteuning wordt door deze instelling verzorgd. Uiteraard kan het noodzakelijk zijn een voorziening aan te vragen, waarmee de klant door de cliëntondersteuner begeleid zal worden.

In 2009 krijgt MEE tijdelijk een rol in het ondersteunen van die personen die niet langer aanspraak kunnen maken op ondersteunende begeleiding vanuit de AWBZ.

Acties prestatieveld 3

11. Periodiek overleg met relevante organisaties om de werkwijze op elkaar af te stemmen. Dit is van belang voor een goede doorverwijzing.
12. Regelmatige bijscholing van de medewerkers van de servicebalie op diverse terreinen
13. Waar mogelijk de processen vereenvoudigen. Het streven is zo veel mogelijk zaken direct aan de balie af te handelen (klaar terwijl u wacht).

Hoofdstuk 6 – *Prestatieveld 4*

6.1 Inleiding

Met het benoemen van dit prestatieveld heeft de wetgever de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers een wettelijke basis gegeven.
Hoewel vrijwilligerswerk en mantelzorg naar inhoud en motivatie van de betrokkenen verschillen (vrijwilliger daar kies je voor, mantelzorg dat overkomt je) , zijn deze thema's vanwege de inzet voor de naasten in één prestatieveld benoemd.
De vrijwillige inzet van burgers, zowel informeel en ongeorganiseerd als in georganiseerd verband (vrijwilligersorganisaties en bijvoorbeeld sport) vormt een onmisbaar deel van de civil society. Vrijwilligerswerk is bij uitstek het voertuig van burgers om verantwoordelijkheid te nemen en niet alles van de overheid te verwachten. Met zijn vrijwillige inzet is de burger niet slechts consument van publieke diensten, maar levert hij zelf een actieve bijdrage. Hij geeft niet alleen zijn eigen 'meedoen' vorm, maar draagt ook bij aan het 'meedoen' van anderen. Hierbij gaat het niet per definitie om vrijwillige inzet in de zorg. 'Meedoen' heeft betrekking op de vrijwillige inzet op alle terreinen van de samenleving. Mantelzorgers bieden gewaardeerde hulp aan personen uit hun omgeving die deze ondersteuning nodig hebben. In de praktijk kan de nauwe sociale relatie ertoe leiden dat personen tot het uiterste doorgaan met het verlenen van hulp. De wet geeft de gemeenten de opdracht om te zorgen voor goede ondersteuning voor mantelzorgers. De gemeente is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van omstandigheden die mensen ertoe uitnodigen en stimuleren mantelzorg en/of vrijwillige inzet te bieden.

In maart 2007 is de beleidsnota "Samen doen maakt samen sterk, beleidsnota vrijwilligerswerk- en mantelzorgbeleid 2007 -2010" door de Raad vastgesteld. Deze beleidsnota is afgestemd op de filosofie van de Wmo. Momenteel wordt uitvoering gegeven aan deze nota.

6.2 Doelstellingen

De doelen van het beleid zijn:

1. De vrijwilligers (organisaties) zetten hun activiteiten en diensten voort c.q. breiden deze uit. De gemeente ondersteunt hen hierbij door het vrijwilligerswerk (in de volle breedte) te ondersteunen en te faciliteren.

2. De vrijwilligersorganisaties ontwikkelen (op eigen kracht) ook de eigen organisatie verder, door een kritische en actieve houding en een op de toekomst gerichte blik van hun positie in de (lokale) samenleving.

3. De mantelzorgers (blijven) zorgen én kunnen (blijven) participeren in de samenleving. De gemeente en de andere ketenpartners dragen zorg voor de mantelzorgondersteuning.

4. (Meer) burgers nemen hun verantwoordelijkheid voor de inrichting en het functioneren van de samenleving (zorg voor elkaar, krachtige sociale structuur).

5. Organisaties gaan (nog) meer samenwerken en stemmen met elkaar af.

Doelgroepen van het beleid zijn zowel de georganiseerde als de ongeorganiseerde vrijwilligers alsmede de mantelzorgers.

6.3 Uitvoering

Gestart is met het opzetten van één steunpunt voor de ondersteuning van vrijwilligerswerk en mantelzorgers. Hierdoor ontstaat meer overzicht en duidelijkheid voor zowel individuele vrijwilligers en mantelzorgers als vrijwilligers- en mantelzorgorganisaties. Op deze manier kunnen de vrijwilligers- en mantelzorg (organisaties) hun activiteiten voortzetten c.q. verder ontwikkelen. Doelen van het Steunpunt zijn onder andere: coördinatie en ondersteuning bieden (continuïteit); contacten leggen c.q. stimuleren tussen organisaties onderling; afstemming en samenwerking stimuleren/verbeteren; kwaliteit van het vrijwilligerswerk en de ondersteuning van de mantelzorg vergroten.

6.4 Wat en hoe?

De komende jaren wordt verder uitvoering gegeven aan de nota "Samen doen maakt samen sterk, beleidsnota vrijwilligerswerk- en mantelzorgbeleid 2007 -2010" en uitvoering gegeven aan de hierin verwoorde actiepunten.

Hoofdstuk 7 – *Prestatieveld 5*

7.1 Inleiding

De wetgever doelt met dit prestatieveld op algemene maatregelen die ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. Het gaat hier om een breed scala van mogelijke maatregelen. Wat betreft de deelname aan het maatschappelijk verkeer kan worden gedacht aan de toegankelijkheid van de woonomgeving en openbare ruimten zoals bijvoorbeeld de bibliotheek, het gemeentehuis enz. Maar ook het organiseren van activiteiten met een sociaal-recreatief of sportief karakter voor specifieke doelgroepen is een voorbeeld.
Dit prestatieveld heeft raakvlakken met aangrenzende beleidsterreinen zoals werken en sociale activering, inkomensondersteuning, armoedebestrijding en integratie, waarvan de uitvoering is uitbesteed aan de Inter Gemeenschappelijke Sociale Dienst (IGSD).

Het gaat bij dit prestatieveld in feite om het bevorderen van het zelfstandig functioneren van kwetsbare mensen (zoals personen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en personen met een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem).
Tevens gaat het erom het meedoen aan de samenleving van deze kwetsbare mensen te bevorderen. Van belang hierbij is een persoonlijke benadering (zoals bijvoorbeeld de aanpak van zorgmijders). Dit prestatieveld heeft raakvlakken met de prestatievelden 7, 8 en 9 en met het lokaal gezondheidsbeleid.

Onderdeel van dit prestatieveld is het beleid voor (ouderen- en) zorgvragers.

7.2 (Ouderen- en) zorgvragersbeleid

Het beleid met betrekking tot het zelfstandig functioneren en meedoen aan de samenleving van ouderen c.q. zorgvragers is verwoord in de nota “Zorg voor zelfstandigheid”. De werkingstermijn voor deze nota loopt tot einde 2008. In 2008 is een aanzet gegeven voor de actualisering van dit beleid. Vaststelling volgt in de loop van 2009.

‘Zelfstandig, zelfredzaam en meedoen’ zijn de sleutelbegrippen in het ouderen/zorgvragersbeleid. Ouderen/zorgvragers moeten zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en zo lang mogelijk actief kunnen meedoen aan de samenleving. Zij blijven zelf verantwoordelijk voor hun welzijn en houden zelf de regie over hun leven.

7.3 Doelstellingen

De doelstelling van het beleid is:
Bevorderen dat inwoners van Zeewolde ongeacht hun leeftijd en/of fysieke toestand zo lang mogelijk zelfstandig en op verantwoorde wijze kunnen blijven wonen en functioneren door:
- een integrale benadering van wonen, welzijn, zorg, inclusief veiligheid en mobiliteit; het stimuleren van eigentijdse arrangementen wonen-welzijn-zorg;
- te stimuleren dat inwoners van Zeewolde actief zijn en blijven (zelfredzaam zijn) en dat zij, ongeacht de levensfase waarin zij verkeren, participeren in de maatschappij. Hierbij moet specifieke aandacht zijn voor het tegengaan van eenzaamheid en isolement;
- voorzieningen te handhaven en (verder) te ontwikkelen die inwoners nodig hebben om als volwaardig lid van de samenleving te blijven functioneren.

7.4 Uitvoering

Momenteel wordt uitvoering gegeven aan de actiepunten uit de nota “Zorg voor zelfstandigheid”. Een groot aantal actiepunten is reeds afgerond. In april 2007 is de tweede voortgangsrapportage hierover verschenen.
Het bevorderen van de zelfstandigheid veronderstelt een vermaatschappelijking van de zorg. Omdat de ouderen in Zeewolde niet in instituten wonen, biedt dit grote kansen om eigentijdse en voor hen geschikte huisvestings- en zorgvormen te ontwikkelen. Hierbij moeten zij vervolgens kunnen rekenen op de ondersteuning en zorg die zij nodig hebben. Wij bevorderen deze ontwikkeling op de eerste plaats door de integrale aanpak wonen – welzijn - zorg. Wij geven hier onder meer invulling aan door het verder ontwikkelen en uitwerken van de woonservicezone in Zeewolde (centrum en Polderwijk). Hierbij realiseren wij ons dat in Zeewolde niet alle vormen van zorg en ondersteuning geboden kunnen worden gezien de schaalgrootte van Zeewolde. Dit vereist een goede afstemming in de regio. In 2009 onderzoeken wij samen met betreffende partners de mogelijkheden voor doorontwikkeling van de Sfinx tot een Zorgkruispunt in ons dorp (actie 14).

Daarnaast worden met de activiteiten gericht op het ondersteunen van de mantelzorg en diensten die het wonen ondersteunen (bijvoorbeeld maaltijdvoorziening, boodschappendienst, klussendienst, personenalarmering, etc) de voorwaarden gecreëerd voor het zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

7.5 Wat en hoe?

Het ouderen- en zorgvragersbeleid wordt in 2009 geactualiseerd. Er worden dan nieuwe actiepunten benoemd. We volstaan nu met het benoemen van onderstaand actiepunt.

Acties prestatieveld 5

14. We onderzoeken de mogelijkheden voor doorontwikkeling van de Sfinx tot een Zorgkruispunt.

Hoofdstuk 8 – *Prestatieveld 6*

8.1 Inleiding
Dit prestatieveld richt zich op individuele mensen met een beperking zoals hierboven omschreven. Mensen met beperkingen kunnen bij de gemeente een voorziening aanvragen die hun zelfredzaamheid bevordert. Soms zijn dit collectieve voorzieningen zoals de regiotaxi, maar vaak gaat het om individuele voorzieningen zoals woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen of hulp bij het huishouden. Deze voorzieningen moeten de mensen in staat stellen mee te doen.
Collectieve en algemene voorzieningen hebben prioriteit.

8.2 Doelstelling
Het bevorderen van de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van burgers die dit nodig hebben door middel van
- het treffen van voorzieningen die mensen in staat stellen een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen en medemensen te ontmoeten.

8.3 Uitvoering (wat en hoe)
In september 2006 is het beleidskader 2007 betreffende voorzieningen voor mensen met een beperking vastgesteld. Per 1 januari 2007 is de Verordening voorzieningen voor mensen met een beperking Zeewolde 2007 van kracht geworden. In de Verordening staat het 'wat en hoe'. In 2008 heeft een beperkte evaluatie plaatsgevonden. In 2008/2009 vindt een meer uitgebreide evaluatie plaats.

8.4 Oog voor algemene voorzieningen
De beschikbaarheid van de Regiotaxi heeft er toe geleid dat minder mensen een beroep kunnen doen op de individuele tegemoetkoming vervoerskosten. Algemene (of collectieve) voorzieningen kunnen dus het beroep op individuele voorzieningen beperken of voorkomen. In dit kader is het vermeldenswaard dat er inmiddels twee rolstoelen voor algemeen (tijdelijk) gebruik beschikbaar zijn in het winkelcentrum.
Wij willen samen met de cliënten en maatschappelijke partners blijven zoeken naar dergelijke vormen van algemene voorzieningen (actie 15).

8.5 Toekomst
Bij de start van de Wmo is het 'oude'Wvg-beleid doorvertaald naar het beleid Individuele voorzieningen inclusief de hulp bij het huishouden.
De Wmo is een brede participatiewet: iedereen moet kunnen meedoen. Met de Wmo wordt de stap gemaakt van het verstrekken van voorzieningen naar het compenseren van beperkingen. Hiervoor is een omslag in denken en doen nodig. Er is niet langer sprake van een 'zorgplicht' voor de gemeente en 'claims' van burgers. Dit brengt een grote verandering met zich mee. Er zal meer recht gedaan worden aan de specifieke situatie van een burger, een vraaggerichte aanpak. Tegelijkertijd zal er een groter beroep worden gedaan op de eigen mogelijkheden en de kracht van de omgeving.

De VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) heeft een project genaamd 'De Kanteling' opgezet. Dit project is bedoeld om het compensatiebeginsel in de praktijk handen en voeten te geven. Het ondersteunt gemeenten bij het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen. Met name het gestalte geven aan het proces van vraagverheldering en het in kaart brengen van oplossingen is belangrijk: het gesprek aan de keukentafel.

Onze gemeente maakt geen deel uit van de pilotgemeenten die deelnemen aan het project. Wel willen wij het project op de voet volgen en bezien in hoeverre een dergelijke kanteling op termijn haalbaar en realiseerbaar is voor onze gemeente (in samenwerking met Harderwijk) (actie 16).

Acties prestatieveld 6

15. Blijvende aandacht voor vormen van algemene voorzieningen die het beroep op de individuele voorzieningen beperken of voorkomen.

16. Wij zullen het VNG-project De Kanteling op de voet volgen en bezien in hoeverre een dergelijke kanteling op termijn haalbaar en realiseerbaar is

Hoofdstuk 9 – *Prestatieveld 7, 8 en 9*

9.1 Inleiding

Deze prestatievelden betreft probleemgebieden die onderling met elkaar zijn verweven. Voor de hierop betrekking hebbende beleidsterreinen is Almere centrumgemeente voor de regio/ provincie Flevoland. In die hoedanigheid is Almere verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling op deze gebieden en verdeling van het Rijksbudget. Dit alles gebeurt in overleg met de overige Flevolandse gemeenten.
De 'regiovisie 2006 - 2010 maatschappelijke opvang en huiselijk geweld (vrouwenopvang) Flevoland' is in november 2005 door de raad van Almere vastgesteld.
Aanvullend hierop is in augustus 2007 het Plan van Aanpak Stedelijk Kompas Flevoland 2008-2014 verschenen (vaststelling in de raad van Almere december 2007). Dit is een intensivering van de reeds bestaande gezamenlijke aanpak in Flevoland van de bovengenoemde regiovisie.
In het Stedelijk kompas zijn gedetailleerde voorwaarden en doelstellingen vastgelegd, gekoppeld aan uitvoeringsbudgetten.

9.2. Hoofddoelstellingen Stedelijk Kompas

a. Preventie: voorkomen van daklоosheid ten gevolge van huisuitzetting
b. Voorzieningen: dak- en thuislozen voorzien van inkomensvoorzieningen, passende woonvoorzieningen, zorgtrajecten en, voor zover mogelijk, werkvoorzieningen.
c. Nazorg detentie: verminderen van daklоosheid ten gevolge van detentie
d. Overlast: verminderen van overlast van bijvoorbeeld dak- en thuisloze veelplegers, dak- en thuisloze chronisch verslaafden,overlast gevende zorgmijders en overlastgevende drugs- en alcoholverslaafde jongeren.
e. Uitval zorg: voorkomen van daklоosheid ten gevolge van uitval uit zorginstellingen.
De algemene hoofddoelstellingen van de Wmo vormen de basis bij de aanpak en de uitvoering.

9.3 Uitvoering

In het Stedelijk Kompas Momenteel staat beschreven hoe uitvoering wordt gegeven aan het behalen van de doelstellingen. De operationalisering gebeurt met name door de centrumgemeente.
De middelen van het rijk zijn niet toereikend om alle doelstellingen te realiseren. Daarom is een keuze gemaakt: het regionale budget wordt m.n. ingezet voor voorzieningen t.b.v. de crisis-, dag- en nachtopvang, gezinsopvang, zwerfjongerenopvang en gebruikersruimten voor drugsverslaafden. Deze voor de regio bestemde voorzieningen zijn gesitueerd in Almere, Lelystad en Emmeloord.
Onlangs is gestart met de voorbereidingen voor het instellen van een Centrale Toegang Oggz Flevoland per januari 2010. Het is de bedoeling dat de Centrale Toegang de hulp aan daklozen, chronisch verslaafden, zwerfjongeren en ex-gedetineerden beter stroomlijnt, mensen sneller de juiste hulp biedt en de doorstroom en maatschappelijke participatie bevordert. (Oggz= Openbare geestelijke gezondheids zorg).
Naast de regionale inzet moeten de gemeenten zelf extra inzet plegen en middelen beschikbaar stellen voor het behalen van de geformuleerde doelstellingen.
Om hieraan uitvoering te geven wordt vanuit diverse beleidsterreinen (inhoudelijk en financieel) inzet gepleegd: algemeen gezondheidsbeleid, veiligheidsbeleid, integraal jeugdbeleid, huisvestingsbeleid, integrale schuldhulpverlening enz.
Onder dit beleid valt tevens het beleid zoals verwoord in de recent vastgestelde notitie Pakketmaatregelen AWBZ. Hierbij gaat het met name om mensen die geen AWBZ-begeleiding meer krijgen vanwege het schrappen van de grondslag psycho-sociaal.

Daarnaast heeft onze gemeente in 2005 een lokale beleidsnota huiselijk geweld vastgesteld, looptijd t/m 2010. Dit lokaal beleid is vooral gericht op (h)erkenning van de problematiek, vroegsignalering en versterking van de samenwerking tussen de samenwerkingspartners (zoals bijvoorbeeld peuterspeelwerk, de scholen, hulpverleners, welzijnswerk, kerken).
In 2009 wordt verder vorm gegeven aan de Wet tijdelijk huisverbod.

In december 2008 is de Regiovisie Ambulante verslavingszorg Flevoland 2008 - 2012 vastgesteld (college centrumgemeente Almere). De trekker hiervan is Almere. Ook hierin is een verdeling gemaakt tussen regionale en lokale activiteiten. Lokaal wordt vooral ingestoken op preventie activiteiten omdat hierin ook de lokale partners (verkooppunten alcohol, scholen, welzijnspartners) een belangrijke rol spelen. Ook het betrekken van ouders hierbij kan beter op lokaal niveau plaatsvinden. Een en ander wordt de komende periode nader uitgewerkt in een lokaal deelplan ambulante verslavingszorg.

Aanvullend op het regiobeleid wordt extra aandacht geschonken aan de GGZ-problematiek. Hiervoor worden lokaal aparte afspraken gemaakt met samenwerkingspartners, waarvoor ook eigen gemeentelijke middelen worden ingezet.
De (openbare) geestelijke gezondheidszorg maakt deel uit van het lokale gezondheidsbeleid. In de vigerende nota "Op uw gezondheid" is dit onderdeel nader uitgewerkt. In 2008 is een aanzet gedaan voor de actualisering van het gezondheidsbeleid. In 2009 wordt het beleid vastgesteld en de actiepunten voor 2009 en volgende jaren benoemd.

Hoofdstuk 9 *(vervolg)*

De hoofddoelstellingen van ons beleid maatschappelijke ondersteuning zijn:

I Het toerusten van de burgers om zelfredzaam te zijn (eigen verantwoordelijkheid burger) en te participeren in de samenleving (meedoen);

II Het in standhouden en vernieuwen (versterken) van de sociale infrastructuur (focus op leefbaarheid en sociale samenhang);

III Het ondersteunen van de burgers die niet in staat zijn invulling te geven aan de zelf-redzaamheid of participatie (ondersteuning kwetsbaren).

Acties prestatieveld 1

1. Wij zijn voornemens om in 2010 een nulmeting sociale samenhang uit te (laten) voeren. Hierop kan tweejaarlijks worden gemonitord.

2. Programma Praten met burgers. We zullen het organiseren en voeren van het debat over de civil society met en tussen burgers de komende jaren continueren.
In ons beleid (Integraal wijkbeheer) bouwen we ruimte in voor initiatieven van inwoners. Ook voor initiatieven die niet direct in het vastgelegde gemeentebeleid passen.

3. We staan open voor suggesties om belemmeringen tot actief burgerschap weg te nemen.

4. Wij starten in 2009 met een taalcoachproject.

5. Wij starten in 2009 met een vernieuwingsoperatie van het welzijnswerk.

6. Wij stimuleren het inzetten van methodieken die de zelfredzaamheid van burgers vergroten.
7. Wij zetten in op Buurtbemiddeling (pilot 2009).

Acties prestatieveld 2

8. De herpositionering en herdefiniëring van het jeugd- en jongerenwerk als onderdeel van de vernieuwing van het welzijnswerk (zie ook actiep. 5).

9. Ontwikkelen van visievorming ten aanzien van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

10. Onderzoeken of de cliëntparticipatie vorm gegeven kan worden vanuit het CJG.

Acties prestatieveld 3

11. Periodiek overleg met relevante organisaties om de werkwijze op elkaar af te stemmen. Dit is van belang voor een goede doorverwijzing.

12. Regelmatige bijscholing van de medewerkers van de servicebalie op diverse terreinen

13. Waar mogelijk de processen vereenvoudigen. Het streven is zo veel mogelijk zaken direct aan de balie af te handelen (klaar terwijl u wacht).

Acties prestatieveld 5

14. We onderzoeken de mogelijkheden voor doorontwikkeling van de Sfinx tot een Zorgkruispunt.

Acties prestatieveld 6

15. Blijvende aandacht voor vormen van algemene voorzieningen die het beroep op de individuele voorzieningen beperken of voorkomen.

16. Wij zullen het VNG-project De Kanteling op de voet volgen en bezien in hoeverre een dergelijke kanteling op termijn haalbaar en realiseerbaar is.

Actie tot slot

17. We zullen jaarlijks rapporteren over de voortgang van de actiepunten en eventuele nieuwe actiepunten voorleggen.

Hoofdstuk 10

De Wmo beslaat verschillende beleidsterreinen (‘oude’ welzijnstaken, de ‘oude’ Wvg) en nieuwe taken (mantelzorgondersteuning en de hulp bij het huishouden).

Voor de nieuwe taken in het kader van de Wmo (hulp bij het huishouden en enkele subsidieregelingen) zijn door het rijk vanaf 2007 structurele middelen beschikbaar gesteld. De middelen voor de ‘oude’ welzijnstaken en de Wvg maakten reeds onderdeel uit van de algemene uitkering in het gemeentefonds. De hiermee gemoeide baten en lasten zijn terug te vinden in de betreffende begrotingsposten zoals opgenomen in de producten- en programmabegrotingen.

Voor nieuw beleid in het kader van de Wmo worden door de betreffende beleidsafdelingen voorstellen gedaan aan het college dan wel de raad. Inmiddels zijn op deze wijze voorstellen over o.a. makelaarsfunctie maatschappelijke stages, de begeleiding op psychosociale grondslag en bewonerswensen/initiatieven Integraal wijkbeheer ter vaststelling aangeboden dan wel reeds vastgesteld.

Over de bestemmingsreserve Wmo wordt het volgende opgemerkt.

Ten tijde van het vaststellen van het beleidskader Wmo-individuele voorzieningen is besloten een bestemmingsreserve Wmo in het leven te roepen. De aanleiding hiervoor was dat de gemeenten gedurende drie of vier jaar een uitkering zouden krijgen voor de hulp bij het huishouden gebaseerd op historische lasten (gunstig voor onze gemeente). Daarna zou worden overgegaan op een uitkering volgens het zogenoemde objectieve model (nadelig voor onze gemeente). De bestemmingsreserve zou dan worden gevoed met het verwachte positieve resultaat (van baten en lasten) in enig jaar.

Tussentijds is op rijksniveau besloten om met ingang van 2008 het objectieve verdeelmodel in te voeren (voor de uitkering hulp bij het huishouden).

Wij hebben toen besloten een knip te maken tussen de baten van het rijk en de lokale lasten met betrekking tot de hulp bij het huishouden. Dit heeft betekend dat het positieve resultaat (hulp bij het huishouden!) bij de jaarrekening 2007 voor het eerst én het laatst is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Wmo. Een en ander is geformaliseerd bij de vaststelling van de nota Reserves en Voorzieningen in februari 2008.

Momenteel zit er een bedrag van € 438.000 in de bestemmingsreserve Wmo.

Deze middelen zijn bedoeld voor het opvangen van fluctuaties als gevolg van de invoering van de Wmo.

De uitvoering van ons beleid met betrekking tot de individuele voorzieningen voor mensen met een beperking vindt plaats op basis van de verordening individuele voorzieningen voor mensen met een beperking. De verordening is leidend voor het niveau van onze uitgaven op het gebied van de individuele voorzieningen (ook op het terrein van de hulp bij het huishouden).

Bijlage 1

Overzicht activiteiten 2006 - 2008

- Wmo-i (prestatieveld 6): In september 2006 is het beleidskader 2007 betreffende voorzieningen voor mensen met een beperking vastgesteld. Per 1 januari 2007 is de Verordening voorzieningen voor mensen met een beperking Zeewolde 2007 van kracht geworden. Voorjaar 2008 heeft een beperkte evaluatie plaatsgevonden. Op grond hiervan zijn eind juni 2008 de Verordening, het Financieel besluit en het Verstrekkingenboek aangepast. Een meer omvattende evaluatie staat voor 2008/2009 op de rol.

- Informatie, advies en cliëntondersteuning (prestatieveld 3): in 2006 is de servicebalie zodanig ingericht dat vragen van burgers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning adequaat kunnen worden opgepakt.

- Vrijwilligers en mantelzorg (prestatieveld 4): in 2006 is aan de slag gegaan met de beleidsontwikkeling op het gebied van ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers. Ten aanzien van het vrijwilligersbeleid was dit niet nieuw, voor het onderdeel mantelzorgers betreft het nieuw beleid. De hierop betrekking hebbende nota ‘Samen doen maakt samen sterk’ is vastgesteld in de raad van 29 maart 2007.

- Cliëntenparticipatie: in 2007 zijn de voorbereidingen getroffen om hieraan vorm te geven. In oktober 2007 is besloten tot de oprichting van een Cliënten Advies Raad Wmo Zeewolde (CAR). De CAR adviseert het college over het Wmo-beleid, de uitvoering en de evaluatie.

- Burgerparticipatie: in 2007 zijn drie rondetafelgesprekken gehouden met burgers van Zeewolde over de opbouw van de Zeewolder samenleving (zie ook pag. 9).

- Cliënttevredenheidsonderzoek Wmo-i: eind 2007 is onder alle cliënten die gebruik maken van één of meer individuele voorzieningen Wmo een enquête gehouden om de tevredenheid te meten. Resultaat: voor hulp in het huishouden geven de respondenten uit Zeewolde gemiddeld het rapportcijfer 8,2. De cliënten die in Zeewolde een aanvraag hebben ingediend, hebben voor de aanvraagprocedure gemiddeld een 7 gegeven.

Een dergelijk onderzoek naar de tevredenheid vindt jaarlijks plaats.

- Beleidsvoorbereiding betreffende gevolgen Pakketmaatregelen AWBZ (najaar 2008). De beleidsnotitie Pakketmaatregelen AWBZ is op 26 februari 2009 vastgesteld door de raad.

Bijlage 2

Nieuwe (actuele, wettelijke) ontwikkelingen

Van invloed op het beleid voor de komende periode zijn de volgende ontwikkelingen.

- De wetgeving op het gebied van gezondheid verandert. De nieuwe Wet publieke gezondheid (Wpg) is einde 2008 in werking getreden. Nieuw item in deze wet is de invoering van het Elektronisch Kinddossier waaraan alle jeugdgezondheidsinstellingen moeten meewerken per 1 januari 2009.

- De Wet op de jeugdzorg is in 2005 inwerking getreden. Wijzigingen van deze wet zijn ophanden. De wijzigingen betreffen de verplichting voor gemeenten om een lokale verwijsindex te maken die aansluit op de landelijke verwijsindex en als belangrijkste verplichting om in 2011 een Centrum voor Jeugd en Gezin te hebben. Daarnaast wordt de regierol van gemeenten op dit terrein wettelijk verplicht gesteld.

- De Wet tijdelijk huisverbod (Wth) is in november 2008 gepubliceerd. De datum van invoering is nog niet bekend. Deze wet maakt het mogelijk een huisverbod op te leggen aan degene van wie een (ernstige) dreiging van huiselijk geweld uitgaat. Hierdoor wordt de veiligheid van de slachtoffers van huiselijk geweld vergroot.

- Op rijksniveau speelt nog steeds de discussie over de toekomst van de AWBZ. Voor de gemeente wordt in het licht van de Wmo kennis van de AWBZ steeds belangrijker. Van belang is in hoeverre over te hevelen onderdelen uit de AWBZ naar de gemeente gaan of naar de zorgverzekeringswet.
Het rijk probeert de kosten van de huidige AWBZ binnen de perken te houden. De staatsecretaris heeft daarom een aantal hervormingen aangekondigd, de zogenoemde Pakketmaatregelen AWBZ. Deze maatregelen hebben consequenties voor burgers, die daardoor mogelijk vaker een beroep zullen doen op andere (door de gemeente gefinancierde) voorzieningen Reeds in 2009 krijgen wij als gemeente te maken met consequenties van deze maatregelen. In de loop van de komende jaren zal duidelijk worden wat er nog meer op de gemeente af zal komen.

- Wijzigingen van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Einde november 2008 heeft de ministerraad ingestemd met een voorstel van de staatssecretaris inhoudende een wijziging van de Wmo waarbij het gaat over de inzet van alfahulp. Nu is het nog zo dat de thuiszorgaanbieders alfahulpen (zorg in natura) inzetten bij cliënten zonder dat de cliënt weet dat hij dan in feite werkgever is van deze alfahulp. De Wmo wordt nu zodanig gewijzigd dat dit wordt uitgesloten. De lokale implementatie hiervan vindt plaats in de loop van 2009.

- Overige wijzigingen. In oktober 2008 heeft de staatssecretaris het concept Besluit tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten gestuurd naar de Tweede Kamer. Met dit voorstel wordt een nieuwe regeling voor de tegemoetkoming in de meerkosten van chronisch zieken en gehandicapten geïntroduceerd. De regeling vervangt de bestaande buitengewone uitgavenregeling die per 1 januari 2009 vervalt.
De regeling heeft consequenties voor de hoogte van de eigen bijdragen in het kader van de Wmo-individuele voorzieningen.

- Doorontwikkeling van de invulling aan het compensatiebeginsel van de Wmo. Het compensatiebeginsel houdt in dat een gemeente de plicht heeft om oplossingen te bieden aan burgers met beperkingen. Dit gebeurt nu in de vorm van diverse individuele voorzieningen (claimgericht). Met de Wmo is de stap gemaakt van zorg naar ondersteuning om te kunnen participeren. Dat vraagt om een nieuwe werkwijze, een kanteling in denken en doen. Gemeenten gaan dan samen met cliënten op zoek naar nieuwe mogelijkheden om diensten

Bijlage 2 *(vervolg)*

en voorzieningen, welzijn en zorg, en collectief en individueel aanbod in samenhang aan te bieden.

- Het afgelopen jaar is gesproken over de samenwerking tussen de MEE-organisaties, de organisaties voor cliëntondersteuning, en de gemeenten. In 2008 is tussen de gemeente en MEE overlegd over hun werkplan en is een contract daarvoor afgesloten.

Cliëntondersteuning is onderdeel van de Wmo (veld 3) maar de MEE-organisaties worden op dit moment (nog) gefinancierd via een rijkssubsidieregeling. Het is nog niet duidelijk of en wanneer deze middelen naar de gemeenten zullen overgaan.

De bovenstaande ontwikkelingen zorgen voor een voortdurende dynamiek op het brede terrein van de Wmo; zowel voor de burger als voor de gemeente.

Civil society staat voor verschillende vormen waarin burgers samenwerken. Dit brede scala aan activiteiten, organisaties en informele verbanden valt onder de noemer van civil society.

